

Grupa Kapitałowa LOTOS
Zintegrowany Raport Roczny 2018

02. **WYZWANIA RYNKU ROPY**

Otoczenie makroekonomiczne Grupy Kapitałowej LOTOS w 2018 roku

Grupa Kapitałowa LOTOS jest aktywnym uczestnikiem rynku paliwowego, na który wpływa poprzez swoją działalność, jak również sama na bieżąco reaguje na zmiany zachodzące w branży. Dlatego w ramach określania strategicznych kierunków rozwoju LOTOS uwzględnia prognozy i megatrendy, które oddziałują na jej biznes.

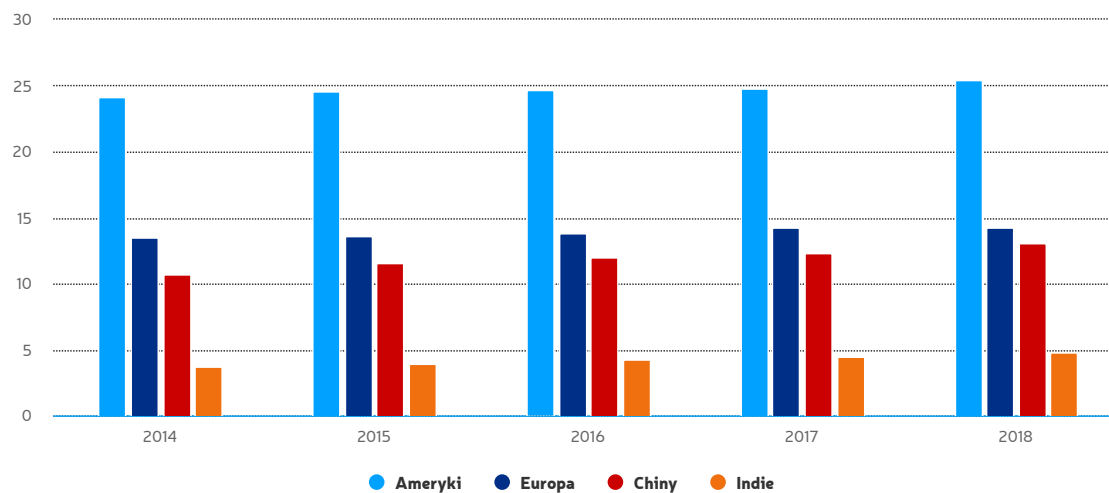
Na rynku ropy naftowej i gazu ziemnego głównymi czynnikami kształtującymi ceny są zmiany w strukturze zaludnienia na świecie oraz wahania globalnych i regionalnych wartości podaży i popytu.

POZA TYM NA NOTOWANIA ROPY NAFTOWEJ WPŁYWAJĄ:

- sytuacja makroekonomiczna,
- globalna i regionalna kondycja gospodarcza,
- działalność handlowa podmiotów działających na rynku,
- warunki pogodowe i klęski żywiołowe,
- dostępność i koszt budowy lub korzystania z instalacji transportowych oraz przetwórczych,
- cena, dostępność i dotacje rządowe dla alternatywnych źródeł energii i nowych technologii
- kurs dolara amerykańskiego.

Rośnie konsumpcja, bo jest nas więcej

Liczba ludności na świecie przez ostatnie pół wieku rosła średnio o 1,6% rocznie i w 2018 roku wyniosła aż 7,63 mld. Towarzyszył temu wzrost zapotrzebowania na ropę naftową (rocznie średnio o 2,3%).

KONSUMPCJA ROPY NAFTOWEJ W OBU AMERYKACH, EUROPIE, CHINACH I INDIACH (MLN BBL/D)Źródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS na podstawie danych Międzynarodowej Agencji Energii, www.iea.org

Wzrost gospodarczy a wahania podaży i popytu

Rok 2018 przyniósł widoczne zmiany globalnych i regionalnych wartości podaży i popytu ropy naftowej. Był również okresem intensywnego rozwoju gospodarczego na świecie. Według wyliczeń OECD światowy wzrost gospodarczy wyniósł 3,7%. Dodatnią koniunkturę można było obserwować szczególnie w dynamicznie rozwijających się krajach, takich jak Chiny i Indie.

DYNAMIKA PKB W OKRESIE 2017–2018

	2017	2018	% r/r
Gospodarka globalnie	3,8%	3,7%	-0,1%
Kraje rozwijające się	4,7%	4,6%	-0,1%
Strefa EURO	2,4%	1,8%	-0,6%
USA	2,2%	2,9%	0,7%
Chiny	6,9%	6,6%	-0,3%
Indie	6,7%	7,3%	+0,6%

Źródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS na podstawie World Economic Outlook Update

Zmiany na rynku paliw w 2018 roku

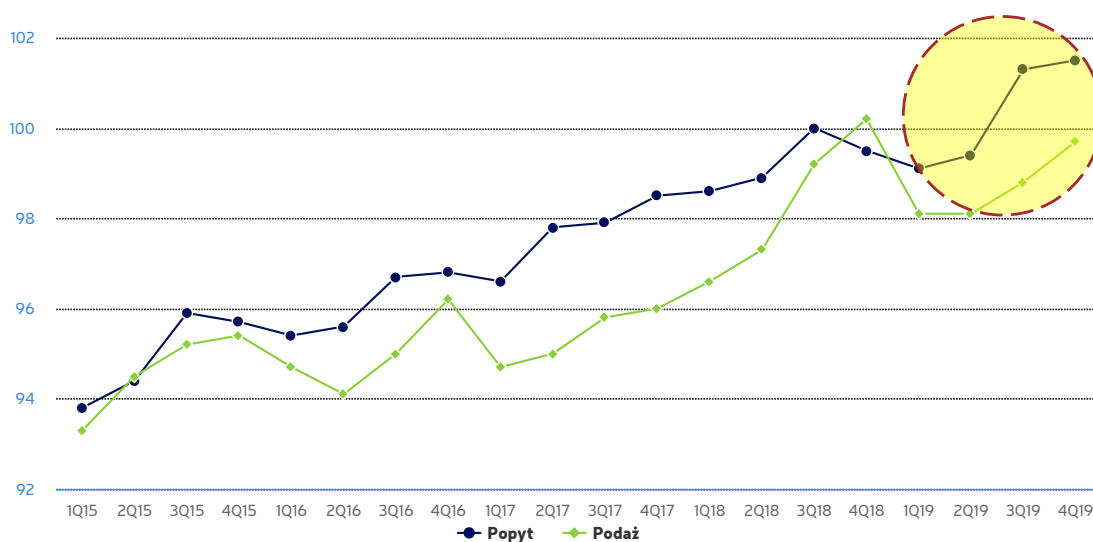
USA największym mocarstwem paliwowym

Stany Zjednoczone w ubiegłym roku wywierały ogromną presję na globalną gospodarkę. Były też największym producentem ropy naftowej na świecie, dziennie eksportującym średnio 1,96 mln baryłek ropy, przy czym amerykańska ropa WTI była średnio o 6,8 USD/bbl tańsza w stosunku do pochodzącej z Morza Północnego ropy Brent.

Istotne makroekonomiczne oddziaływanie miała podjęta 7 grudnia przez państwa OPEC oraz Rosję decyzja o ograniczeniu wydobycia o 1,2 mb/d.

GLOBALNY POPYT I PODAŻ ROPY NAFTOWEJ (MLN BBL)

Zródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS na podstawie danych Międzynarodowej Agencji Energii, www.iea.org

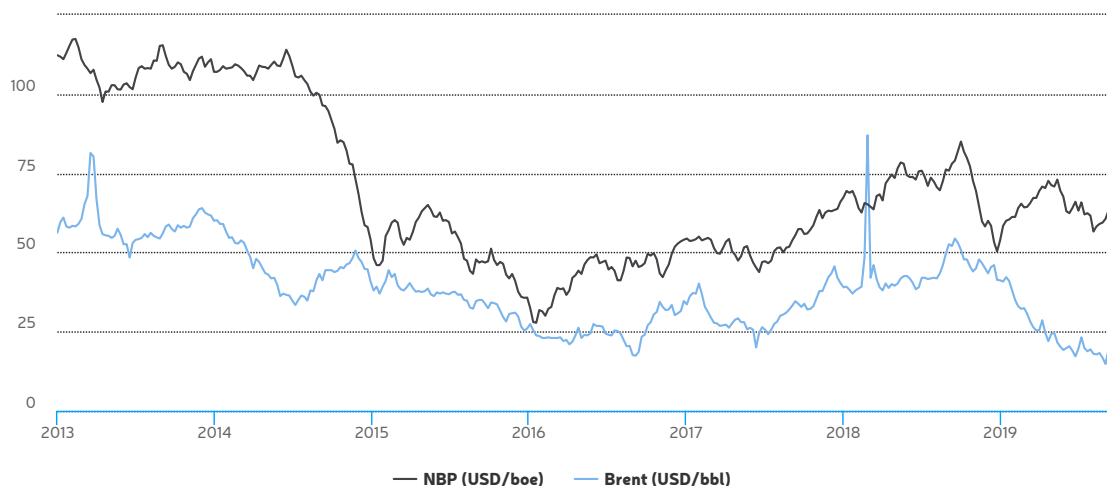

Poprawa koniunktury i optymalizacja kosztów

Rok 2018 przyniósł poprawę koniunktury na rynku surowców po trwającym 4 lata kryzysie naftowym. Średnia cena ropy osiągnęła 71 USD/bbl, natomiast średnia cena gazu ziemnego znalazła się na poziomie 45 USD/boe, co oznacza wzrost o blisko 38% w stosunku do średnich cen z roku 2017.

CENY ROPY NAFTOWEJ I GAZU ZIEMNEGO W LATACH 2013 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Thomson Reuters

Sytuacja kryzysowa ubiegłych 5 lat stała się dla branży wydobywczej bodźcem do znaczących optymalizacji. Udało się obniżyć koszty wierceń i usług poza granicami (*offshore*), bezpośrednie koszty wydobycia oraz koszty zagospodarowania nowych złóż. Dzięki standaryzacji rozwiązań technicznych, wspieraniu postępu technologicznego, udoskonalaniu procesów kontraktacji i zakupów produktów oraz usług *offshore* odnotowano średni spadek kosztów operacyjnych o ponad 40% w stosunku do roku 2013.

Wyzwania i globalne prognozy na przyszłość

Wydobycie

Na rentowność działalności wydobywczej Grupy Kapitałowej LOTOS mają wpływ liczne regulacje prawne, wynikające z prawa geologicznego i górniczego w Polsce, regulacje Unii Europejskiej oraz międzynarodowe konwencje w zakresie m.in. zagadnień ochrony środowiska naturalnego. W najbliższej przyszłości kluczowe będą:

- planowane zmiany regulacji podatkowych dotyczących wydobycia węglowodorów,
- dalsze wprowadzanie bardziej rygorystycznych regulacji dotyczących ochrony środowiska naturalnego,
- wzrost wysokości obowiązkowych zabezpieczeń na poczet ryzyka spowodowania szkód w środowisku naturalnym,
- zmiany regulacji nakładających obowiązek utrzymywania zapasów ropy naftowej i wybranych produktów naftowych.

Według prognoz ekonomistów ceny ropy naftowej utrzymają się w przedziale 40 – 70 \$/bbl.

W takich warunkach, aby zarabiać i wciąż pozostać atrakcyjnym dla inwestorów, należy obniżyć koszty wydobycia – wprowadzać zarówno innowacyjne technologie, jak i modele współpracy.

Działalność rafineryjna

Na rentowność działalności rafineryjnej bezpośrednio wpływają wahania cen ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wysokość i struktura popytu na produkty naftowe razem z podażą. Według analiz agencji rynku energii – JBC Energy, globalny popyt na produkty rafineryjne powinien utrzymać tendencję wzrostową.

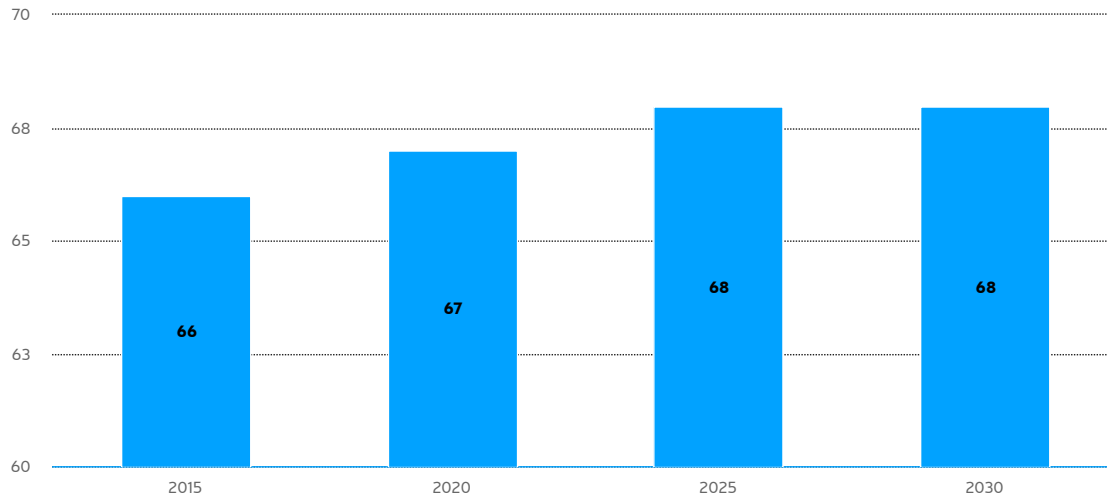
Kontynuacja rozwoju gospodarek krajów Europy Środkowo-Wschodniej może generować dalszy wzrost zużycia paliw zmierzający do poziomu Europy Zachodniej.

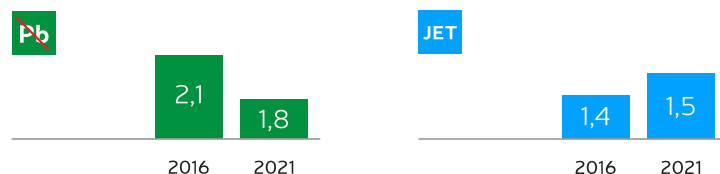
Z perspektywy producentów paliw, to właśnie rynek Europy Środkowo-Wschodniej rokuje lepiej, gdyż będzie rozwijał się w kolejnych latach.

W ocenie Grupy Kapitałowej LOTOS zapotrzebowanie na produkty naftowe, w szczególności olej napędowy i paliwo lotnicze, powinno zauważalnie wzrosnąć także w Polsce.

**PROGNOZOWANY POPYT NA NAJWAŻNIEJSZE PALIWA TRANSPORTOWE
 (BENZYNY, OLEJ NAPĘDOWY, LEKKI OLEJ OPAŁOWY, PALIWO LOTNICZE W MLN TON)
 EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA**

Źródło: Strategia Grupy LOTOS na lata 2017 - 2022

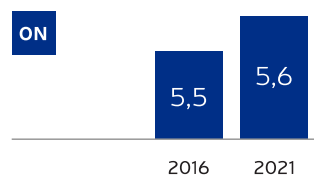

**EUROPA: PROGNOZA POPYTU NA KLUCZOWE PRODUKTY I BILANS MIĘDZYNARODOWY
(MLN BOE/D) IMPORT NETTO**

PB (BEZOŁOWIOWA)

- spadek popytu o 13%
- wzrost eksportu benzyn do 1,4 mln boe/d

JET

- wzrost popytu o 10%
- wzrost importu paliwa lotniczego i nafty do 0,5 mln boe/d

ON

- wzrost popytu o 3%
- wzrost importu oleju napędowego i lekkiego oleju opałowego do 1,0 mln boe/d

Źródło: Strategia Grupy LOTOS na lata 2017 – 2022

Działania administracji rządowej i koncernów paliwowych w ramach tzw. pakietu paliwowego na rzecz przeciwdziałania nielegalnemu obrotowi produktami naftowymi w Polsce przyczyniły się do jego ograniczenia i dodatkowo wpłynęły na wzrost rejestrowanego popytu na olej napędowy.

Regulacje IMO 2020 i odsiarczone paliwa dla statków

Międzynarodowa Organizacja Morska (IMO – International Maritime Organization) od lat zaostrza normy zawartości siarki w paliwie dla jednostek pływających. 1 stycznia 2020 roku wejdą w życie kolejne regulacje, dotychczas dopuszczalna zawartość na poziomie 3,5% zostanie obniżona do 0,5%, a w obszarach emisji kontrolowanej (obejmujących m.in. Europę) do 0,1%.

Projekt inwestycyjny EFRA jest po części odpowiedzią Grupy LOTOS S.A. na regulacje IMO. Uwzględni on budowę instalacji koksowania z myślą o wytwarzaniu paliw do sprzedaży zgodnie z nowymi normami.

Przewidywania i prognozy dla sektora rafineryjnego

Czynniki makroekonomiczne wciąż będą miały istotny wpływ na sytuację w sektorze. Jednym z podstawowych zagrożeń w obszarze rafinacji ropy naftowej w Europie będzie rosnąca konkurencja rafinerii z Bliskiego Wschodu oraz z Rosji. Możemy się spodziewać, że głównym rynkiem zbytu dla tych rafinerii stanie się region śródziemnomorski. Zmieni to łączny bilans paliwowy Europy.

Szansę dostrzegamy we wprowadzeniu w 2020 roku regulacji IMO, które mogą wpłynąć na wzrost popytu na frakcje średnie. Może to skutkować wzrostem marż dla frakcji średnich oraz ich spadkiem dla frakcji ciężkich. Z kolei wzrost konsumpcji benzyn przez klientów detalicznych może być wspierany przez korzystny poziom cen w detalu, będących pochodną niskich, stabilnych cen produktu oraz surowca.

Przewidujemy również zamknięcie mniejszych, przestarzałych technologicznie rafinerii, przeprowadzone w wyniku optymalizacji aktywów przez europejskie koncerny paliwowe.

 Więcej nt. Wyzwań rynku Ropy – Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy LOTOS S.A. oraz jej Grupy Kapitałowej za rok 2018 (str. 24)